

Statut Gibanja SOS

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Gibanje Svobodni in Ozaveščeni Slovenije (v nadaljnjem besedilu: stranka) je politična stranka, ki se v okviru političnega sistema parlamentarne demokracije v Republiki Sloveniji zavzema za svobodo posameznika in dosledno spoštovanje Ustave Republike Slovenije.

S svojim delovanjem stranka uveljavlja naslednja načela in cilje:

- dosledno spoštovanje Ustave Republike Slovenije,
- za svobodo in blaginjo ljudi,
- za svobodne odločitve o zdravljenju,
- za transparentno delovanje države in vseh njenih podsistemov.

2. člen

Svojo programsko usmeritev stranka oblikuje skladno z zahtevami trajnostnega in pravičnega družbenega razvoja. Deluje v skladu z načeli demokratične politične kulture in z uporabo vseh demokratičnih sredstev vztraja pri spoštovanju in vzpostavljanju ustavnosti in zakonitosti.

3. člen

Ime stranke je Gibanje Svobodni in Ozaveščeni Slovenije.

Skrajšano ime stranke je Gibanje SOS

Kratika stranke je SOS.

Znak stranke vsebuje napis gibanje SOS na modri podlagi z belim fontom roboto condensed pri čemer je beseda gibanje ležeča z malimi tiskanimi črkami, SOS pa z velikimi tiskanimi črkami preko katere je stilizirana podoba Triglava v oranžni barvi.

V posebnem pravilniku, se opredeli celostna grafična podoba in žig stranke. Pravilnik sprejme izvršni odbor stranke.

4. člen

Stranka je pravna oseba s sedežem v Mariboru, Lackova 78a, 2000 Maribor.

5. člen

Stranko predstavlja koordinatorka/koordinator, v času njene/njegove odsotnosti pa namestnik/namestnica koordinatorke/koordinatorja, ki jo/ga lahko pooblasti tudi za vodenje poslov.

II. TERITORIALNA ORGANIZARANOST STRANK

6. člen

Stranka je organizirana na lokalni in državni ravni.

7. člen

Na lokalni ravni je stranka organizirana v okrajne organizacije.

Okrajne organizacije stranke zajemajo volilne okraje skladno z Zakon o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 29/21 in 95/21).

Okrajne organizacije stranke delujejo samostojno v okviru statuta, programa in programskih dokumentov stranke ter usmeritev in sklepov kongresa ter izvršnega odbora.

Okrajna organizacija stranke lahko uporablja tudi dodatek k imenu stranke, iz katerega je razvidno, da gre za lokalno organizacijsko enoto stranke. Na predlog lokalnega odbora dodatek k imenu potrди izvršni odbor.

Pobudo za ustanovitev okrajne organizacije lahko poda najmanj sedem (7) članic in članov stranke. Izvršni odbor odloči o pobudi.

Okrajne organizacije izmed svojih članic in članov s smiselno uporabo določb tega statuta, ki urejajo volitve in imenovanja, izvoli koordinatorko ali koordinatorja okrajne organizacije in tajnico ali tajnika okrajne organizacije. Mandat funkcionark in funkcionarjev okrajne organizacije je štiri leta.

V primeru nedelovanja okrajne organizacije lahko izvršni odbor okrajno organizacijo razpusti ali pa se okrajna organizacija priključi drugi najbližji okrajni organizaciji.

Okrajna organizacija se ustanovi za več lokalnih skupnosti skupaj.

III. ČLANSTVO

8. člen

Članica ali član stranke lahko postane vsak, ki v skladu s pogoji, določenimi v zakonu poda pristopno izjavo, s katero sprejema program in statut stranke ter plača članarino. Register članstva se vodi na sedežu stranke.

Izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka ugotavlja izvršni odbor. Članica ali član stranke ne more biti članica ali član drugih političnih strank.

Izvršni odbor sprejme pravilnik o članstvu.

9. člen

Članice in člani stranke so svobodni državljani Republike Slovenije. V stranko se združujejo z namenom organiziranega in demokratičnega delovanja s skupnimi cilji, ki jih opredeljuje ta statut in programski dokumenti stranke.

Članica ali član stranke ima pravico:

- da deluje v stranki in njenih organih,
- da oblikuje in uresničuje politiko stranke,
- da voli in je voljena ali voljen v organe stranke,
- da kandidira na strankinih listah za volitve,
- da je obveščena ali obveščeno o dejavnostih stranke in strankinih poslank in poslancev in drugih funkcionarjev,
- da daje pobude in predloge organom stranke, poslankam in poslancem ter drugim funkcionarjem,
- da ima možnost seznanitve s pobudami in predlogi drugih članov stranke.

Članica ali član stranke ima dolžnost:

- da s svojim ravnanjem uveljavlja temeljne strankine vrednote in s tem krepi njen ugled;
- da aktivno uresničuje program in statut stranke in se po njem ravna;
- da se vzdrži samovoljnega ravnanja v javnosti, ki je v nasprotju s politiko stranke zaradi česar škodi delovanju stranke oziroma njenemu ugledu;
- da plačuje članarino.

Višino in načine plačevanja članarine določa pravilnik o članstvu.

10. člen

Vsi organi stranke, funkcionarji, imenovani ali voljeni na predlog stranke in opredeljeni kot funkcionarji v Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije, delujejo v skladu z načeli integritete in skladno z etičnimi normami in veljavnim pravom.

11. člen

Vsak lahko postane simpatizerka oz. simpatizer stranke z izpolnitvijo pristopne izjave, ki jo odobri izvršni odbor. Simpatizerke in simpatizerje se vodi v strankinem registru simpatizerk in simpatizerjev.

Simpatizerke in simpatizerji lahko sodelujejo pri delovanju in uresničevanju načel stranke.

Simpatizerka oz. simpatizer stranke lahko v skladu s Pravilnikom o oblikovanju kandidatnih list in izbiri kandidatk in kandidatov za javne funkcije, ki ga sprejme izvršni odbor, kandidira na listi stranke na državni ali lokalni ravni.

V primeru izvolitve je obvezan/a, da:

- se ravna po statutu in programu stranke,
- aktivno sodeluje v organu, v katerega je bil/a izvoljen/a, in uresničuje sklepe organov stranke,
- v svojem javnem delovanju uveljavlja temeljne usmeritve stranke in s tem krepi njen ugled,
- se vzdrži dejanj, ki bi lahko imela škodljive posledice za stranko.

Simpatizerke in simpatizerji nimajo pravice biti voljeni v organe stranke in nimajo glasovalne pravice v organih stranke.

12. člen

Članstvo v stranki preneha z izstopom, izbrisom, smrtjo ali z izključitvijo.

Članico oz. člana stranke se lahko izključi iz stranke:

- če krši statut ali ravna v nasprotju s temeljnimi programskimi in političnimi usmeritvami stranke,
- če si neupravičeno prilasti lastnino stranke ali njenih članic in članov ali če namerno povzroči ugotovljivo škodo stranki ali njenim članicam in članom,
- če kljub opozorilom organov stranke deluje proti politiki stranke.

Obrazložen pisni predlog za izključitev lahko poda vsaka članica oz. član ali organ stranke. O izključitvi odloča nadzorni odbor. Pritožbo na razsodbo nadzornega odbora je možno vložiti pri izvršnem odboru stranke kot drugostopenjskem organu v postopku v roku petnajst (15) dni od dneva prejema razsodbe nadzornega odbora. Izvršni odbor o pritožbi odloči na prvi naslednji seji oziroma najkasneje v 30 dneh. Pritožba zadrži izvršitev sklepa do končne odločitve o pritožbi. Odločitev izvršnega odbora stranke je dokončna.

13. člen

Stranka vodi register članic in članov ter simpatizerk in simpatizerjev. Za register skrbi izvršni odbor.

IV. ORGANI STRANKE

14. člen

V organe stranke volijo, so izvoljeni ali imenovani samo članice in člani stranke.

Organi stranke so:

- kongres,
- izvršni odbor,
- nadzorni odbor,
- koordinatorka/koordinator stranke,
- glavna tajnica/glavni tajnik stranke,
- namestnica/namestnik koordinatorja/koordinatorke stranke.

15. člen

Kongres je najvišji organ stranke.

Kongres:

- sprejema program in statut stranke,
- obravnava poročilo o delu stranke,
- oblikuje temelje političnega delovanja stranke,
- lahko zahteva potrditev ali popravek poslovnikov,
- voli članice in člane izvršnega odbora,
- voli članice in člane nadzornega odbora,
- voli koordinatorko/koordinatorja in glavno tajnico oz. glavnega tajnika stranke,
- voli koordinatorko/koordinatorja ter članice in člane nadzornega odbora stranke,
- voli namestnico/namestnika koordinatorko/koordinatorja stranke.

16. člen

Kongres se praviloma sestane vsako leto, najmanj pa vsaka štiri leta. Vsaka štiri leta oziroma v roku šestih mesecev po volitvah v Državni zbor se opravijo volitve organov stranke.

Izven roka iz prejšnjega odstavka izvršni odbor skliče kongres na lastno pobudo ali predlog nadzornega odbora.

Sklicatelj in pobudniki sklica kongresa morajo najmanj 7 dni pred dnevom kongresa poslati članom gradivo za posamezne točke dnevnega reda kongresa.

17. člen

Kongres je sklepčen, če se kongresa udeleži vsaj 50 % članstva stranke. Če ta kvorum ob začetku kongresa ni dosežen, se začetek kongresa prestavi za 30 minut. Po 30 minutah se opravi ponovno štetje. V tem primeru je kongres sklepčen, če je udeležba vsaj 10 %.

18. člen

Vsaka članica in član, organi stranke lahko evidentirajo kandidatke in kandidate za članice in člane organov in individualne organe stranke.

19. člen

Izvršni odbor ima najmanj 6 in največ 10 stalnih članic in članov ter dva dodatna, v kolikor je stranka v parlamentu.

Izvršni odbor sestavljajo:

- koordinatorka/koordinator stranke,

- namestnica/namestnik koordinatorke/koordinatorja stranke,
- glavna tajnica/glavni tajnik stranke,
- 3 - 7 voljenih članov,
- vodja poslanske skupine,
- sekretar poslanske skupine.

Ustanovna seja izvršnega odbora stranke mora biti sklicana v roku 14 dni po izvolitvi.

Seje izvršnega odbora sklicuje in vodi koordinatorica/koordinator. Na sejo izvršnega odbora se lahko povabi tudi druge udeleženke in udeležence, ki bi lahko prispevali h kakovosti obravnave posameznega vprašanja.

20. člen

Izvršni odbor:

- koordinira dnevno-politične odločitve stranke,
- se redno seznanja z delom poslanske skupine in vlade,
- pripravlja predloge za obravnavo na kongresu,
- koordinira delo organov stranke na različnih ravneh organiziranosti,
- vodi in izvršuje volilne kampanje stranke,
- odloča o oprostitvi ali olajšavah pri članarini, razen v primeru poslank in poslancev, evropskih poslank in poslancev, članic in članov vlade in županij in županov,
- se seznanja s finančnim poslovanjem stranke in izvaja finančne načrte,
- pripravi poslovnik izvršnega odbora,
- daje mnenje o pobudi za ustanovitev lokalnega odbora,
- koordinira kadrovske politike stranke,
- izvršuje sklepe kongresa.

21. člen

Izvršni odbor je sklepčen, če je na seji več kot polovico članic oz. članov. Če seja ni sklepčna, lahko prisotne/i opravijo razpravo, o predlogih sklepov pa se odloča na dopisni seji.

Glasovanje izvršnega odbora je javno in poimensko. Izvršni odbor se lahko odloči za tajno glasovanje z večino glasov. Pri postopkih, ki zahtevajo tajno glasovanje, ker tako zahteva zakonodaja, za tajno glasovanje ni treba glasovati.

Redne seje izvršnega odbora sklicuje koordinatorica/koordinator stranke oziroma po njenem/njegovem pooblastilu namestnica/namestnik koordinatorke/koordinatorja oziroma glavna tajnica/glavni tajnik. Redna seja izvršnega odbora se skliče najmanj dvakrat na mesec. Sklic seje mora biti članicam in članom izvršnega odbora poslan vsaj tri (3) dni pred začetkom seje.

Izredno seja izvršnega odbora lahko zahtevajo koordinatorica/koordinator stranke ali vsaj tri/je članice/člani izvršnega odbora. Izredna seja mora biti sklicana v 24 urah od prejema zahteve za sklic, izvedena pa mora biti najkasneje v treh (3) dneh od prejema zahteve za sklic.

Seje so lahko izvedene tudi virtualno ali dopisno, pri čemer mora biti možno dokazati prisotnost na seji in istovetnost enako, kot pa na seji s prisotnostjo v živo.

Izvršni odbor pripravi letno poročilo o svojem delu in ga posreduje kongresu v potrjevanje.

22. člen

Nadzorni odbor je neodvisen organ, ki ima tri (3) članic in članov, ki jih izvoli kongres stranke z individualnimi volitvami.

Ustanovna seja nadzornega odbora mora biti sklicana v roku 21 dni po kongresu, na katerem je bila izvoljena. Ustanovno sejo skliče najstarejša/i članica oz. član, izvoljen/a v komisijo.

Članice in člani nadzornega odbora izmed sebe izvolijo koordinatorko/koordinatorja nadzornega odbora.

Članstvo v nadzornem odboru ni združljivo s članstvom v drugem organu stranke na državni ravni, razen v kongresu in delovnih skupinah. Če je članica/član nadzorne komisije vpleten/a v postopke, ki so predmet presoje organa, se mora izločiti iz odločanja.

23. člen

Nadzorni odbor:

- nadzoruje finančno in materialno poslovanje stranke,
- nadzoruje skladnost delovanja organov stranke s tem statutom in pravilniki stranke,
- je prvostopenjski disciplinski organ,
- pripravi poslovnik nadzornega odbora,
- ima druga pooblastila, naloge in pristojnosti, ki jih določajo ta statut, poslovnik nadzorne komisije in drugi akti stranke.

Nadzorni odbor pripravi letno poročilo o svojem delu in ga posreduje kongresu v potrjevanje. Rok za oddajo poročila je najmanj en (1) mesec pred sklicem kongresa.

24. člen

Koordinatorica/koordinator:

- koordinira delovanje stranke in jo predstavlja v javnosti,
- zastopa stranko v pravnem prometu,
- sklicuje in vodi seje izvršnega odbora,
- izvršuje druga pooblastila, določena s tem statutom, s sklepi izvršnega odbora, kongresa ter drugih organov stranke.

25. člen

Namestnica/namestnik koordinatorke/koordinatorja stranke:

- po pooblastilu oziroma v odsotnosti koordinatorke/koordinatorja stranke koordinira delovanje stranke in jo predstavlja v javnosti,
- po pooblastilu oziroma v odsotnosti koordinatorke/koordinatorja stranke sklicuje in vodi seje izvršnega odbora,
- izvršuje druga pooblastila, določena s tem statutom, s sklepi izvršnega odbora, kongresa ter drugih organov stranke.

26. člen

Glavna tajnica/glavni tajnik stranke:

- v sodelovanju z izvršnim odborom stranke pripravlja letni finančni načrt in poročilo stranke,
- vodi postopke in ureja premoženjskopravna razmerja stranke ob morebitnem izbrisu stranke iz registra oziroma ob morebitni združitvi, pripojitvi ali razdružitvi stranke,
- zagotavlja strokovno, administrativno in organizacijsko podporo organom stranke na državni in lokalni ravni organiziranosti,
- izvršuje druga pooblastila, določena s tem statutom in sklepi pristojnih organov stranke, v sodelovanju z izvršnim odborom stranke.

27. člen

Za pripravo programskih ali strateških izhodišč, za strokovno poglobljeno spremljanje izvajanja programa stranke in za vprašanja iz vladne pristojnosti izvršni odbor oblikuje strokovne skupine. Strokovne skupine pripravljajo strokovne podlage za delo stranke.

28. člen

Izvršni odbor s sklepom določi področje dela strokovne komisije, njene pristojnosti, sestavo in imenuje koordinatorke/koordinatorja strokovne komisije.

29. člen

Poslanke in poslanci, izvoljeni na listi stranke v predstavniška telesa na ravni države in EU, ustanovijo poslanske skupine.

Članice in člani poslanskih skupin delujejo v skladu z ustavo in zakoni in so za svoje delo odgovorni volivkam in volivcem. Pri svojem delu upoštevajo statut in program stranke ter sklepe, usmeritve in stališča organov stranke na državni ravni.

Poslanke in poslanci predlagajo izvršnemu odboru v potrditev vodjo in namestnico/namestnika vodje poslanske skupine, ki jih izberejo izmed sebe.

30. člen

Stranka lahko s sklepom izvršnega odbora stranke vstopi v vlado in vladno koalicijo ali izstopi iz nje.

Izvršni odbor potrdi kandidatke in kandidate za ministrice in ministre ter državne sekretarke in sekretarje.

Ministrice in ministri ter državne/i sekretarke in sekretarji v vladi so se dolžne/i aktivno vključiti v delo organov, strokovnih skupin stranke in poslanske skupine.

Ministrice in ministri in državne/i sekretarke in sekretarji so dolžni izvršnemu odboru stranke redno poročati o svojem delu, po lastni presoji pa dajati tudi pobude za obravnavo posameznih aktualnih vprašanj, ki se nanašajo na politiko stranke v Državnem zboru ali uresničevanje njenega programa v vladi, v sklopu njenih organov ali delovnih teles.

31. člen

Ministrica ali minister se za čas trajanja mandata pred potrditvijo svoje kandidature na organih stranke pisno in s svojo častjo zaveže, da ne bo izstopila ali izstopil iz stranke in prestopila ali pristopil k drugi stranki.

Ministrica ali minister je pri svojem delu dolžna ali dolžan upoštevati programska izhodišča in statut stranke ter sklepe kongresa in izvršnega odbora stranke.

Razmerja med ministricami in ministri in stranko se opredelijo v posebnem dogovoru, ki ga kandidatke in kandidati podpišejo preden stranka potrdi njihovo kandidaturo.

32. člen

Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi za druge javne funkcije na lokalni in državni ravni.

33. člen

Delovanje stranke je javno.

34. člen

Stranka ima lastne oblike in načine informiranja.

35. člen

Če ta statut in poslovniki organov ne določajo drugače, so volitve in imenovanja javna.

Postopek evidentiranja kandidatk in kandidatov, volitve in imenovanja za organe stranke vodi tričlanska volilna komisija, ki jo imenuje izvršni odbor za vsakokratne volitve.

Postopek evidentiranja za funkcionarke in funkcionarje na lokalni ravni vodi volilna komisija, ki jo imenuje okrajni odbor za vsakokratne volitve.

Članice in člani volilnih komisij ne smejo biti hkrati tudi kandidirati za funkcijo ali imenovanje, ki ga vodi volilna komisija.

Postopek evidentiranja in volitev morajo organi voditi tako, da je v njem omogočeno opredeljevanje vsake/ga članice oz. člana stranke, ki ima pravico voliti posamezen organ stranke. Volilna komisija vsakemu, ki ima pravico glasovati, na ustrezen način pojasni pravila in postopek volitev ali imenovanj.

Kandidatke in kandidati za voljene funkcije morajo v postopku kandidiranja upoštevati pravila, ki jih s pravilnikom določi izvršni odbor.

36. člen

Postopek evidentiranja kandidat in kandidatov za organe stranke mora trajati najmanj deset (10) dni. Kandidature so individualne, kandidaturi mora biti priloženih pet (5) podpisov članic in članov, ki kandidaturo podpirajo. Pogoj za kandidiranje so poravnane obveznosti kandidatke/kandidata do stranke.

Glasuje se o vsaki kandidatki oz. kandidatu posamično. V organe stranke so izvoljeni kandidatke/kandidati, ki prejmejo največ glasov.

Če sta na zadnjem mestu dve/a (2) kandidatki oz. kandidata z enakim številom glasov, se jima najprej ponudi možnost dogovora. V kolikor dogovor ni sklenjen, se opravi žreb.

37. člen

Če je na glasovnici več oseb, kot se jih voli, je glasovnica odprta. Na odprtih glasovnicah se glasuje tako, da se obkroži številko pred imenom kandidatke/kandidata. Glasuje se lahko za največ toliko kandidat in kandidatov, kot se jih voli, v nasprotnem je glasovnica neveljavna.

Če je na glasovnici toliko oseb, kot se jih voli, je glasovnica zaprta. Na zaprtih glasovnicah se glasuje tako, da se obkroži besedo »za« ali »proti«.

Če iz glasovnice ni razvidna volja volivke/volivca, je glasovnica neveljavna.

38. člen

Mandat članic in članov organov in individualnih organov v stranki traja štiri leta, z možnostjo ponovne izvolitve. Po vsakokratnih parlamentarnih volitvah članice in člani organov ter individualni organi v stranki ponudijo v preverjanje svoj mandat.

39. člen

Organ stranke, članice in člani kolektivnih organov ter nosilke in nosilci posameznih funkcij v stranki imajo pravico odstopiti.

Če pristojni organ ugotovi, da posameznica ali posameznik ne more opravljati funkcije zaradi osebnih razlogov, sprejme sklep o prenehanju članstva v organu ali o prenehanju funkcije.

V primeru odstopa, izključitve ali razrešitve nosilke ali nosilca funkcije imenuje izvršni odbor stranke vršilko ali vršilca dolžnosti do naslednjega kongresa stranke.

V primeru odstopa, izključitve ali razrešitve nosilke ali nosilca funkcije okrajne organizacije stranke imenuje izvršni odbor okrajne organizacije stranke za čas do izvolitve nove nosilke ali nosilca vršilko ali vršilca dolžnosti do naslednjega kongresa.

40. člen

Organizacije in organi stranke lahko posamezne nosilke in nosilce funkcij, članice in člane organov razrešijo. Za razrešitev veljajo isti postopki kot za izvolitev.

Glasovanje o zaupnici se izvede na zahtevo tretjine članic in članov organa, na zahtevo nadzornega odbora ali na predlog nosilke ali nosilca posamezne funkcije.

41. člen

V primeru prenehanja funkcije se začne postopek za nadomestne volitve, ki se izvedejo po postopku za redne volitve.

42. člen

Stranka pridobiva sredstva za svoje delovanje s članarino in iz drugih z zakonom določenih virov.

43. člen

Gospodarjenje stranke podrobneje ureja pravilnik o finančnem poslovanju stranke, ki ga sprejme izvršni odbor stranke.

44. člen

O prenehanju, združitvi ali razdružitvi stranke odloča kongres z večino glasov vseh delegatk in delegatov kongresa. Predlog za prenehanje, združitve ali razdružitve stranke lahko da kongres, najmanj 20 % članic. Predlog mora biti najmanj 1 mesec dni v razpravi med članstvom stranke.

45. člen

Predlog o prenehanju, združitvi ali razdružitvi stranke mora vsebovati tudi predlog ureditve premoženjsko-pravnih razmerij stranke v primeru prenehanja, združitve ali razdružitve stranke.

Če odločitev o ureditvi premoženjsko-pravnih razmerij na kongresu ni sprejeta, ureja premoženjsko-pravna razmerja izvršni odbor stranke.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

46. člen

Statut stranke ter njegove spremembe in dopolnitve sprejema kongres. Formalne uskladitve statuta na zahtevo registrskega organa lahko sprejme izvršni odbor stranke in jih potrdi prvi naslednji kongres.

47. člen

Statut začne veljati z dnem, ko ga sprejme kongres. Izvršni odbor stranke mora akte, predvidene v tem statutu, sprejeti oz. spremeniti najkasneje v roku šest mesecev po sprejemu statuta.

Statut stranke se objavi na spletnih straneh stranke.

Sprejeto na Ustanovitvenem kongresu v Preboldu, 13. 1. 2022